

HE LLEGIT
NO SÉ ONEVA
PIQUER

La novel·la no escrita que no llegiràs

DANI RÍOS
PEDRO MAIRAL

SYLVIA MOLLOY

DAVID FERNÁNDEZ / EFE

LEILA GUERRIERO

ÁLVARO SÁNCHEZ / EFE

Hi ha presumptes escriptors que creuen que algun dia escriuran i presumptes lectors que creuen que ja tindran temps per llegir

Les fires llibresques acullen escriptors que no escriuen

Ho certifico de primera mà: la Fira del Llibre de Buenos Aires, amb Barcelona com a ciutat convidada, és plena d'escriptors que no escriuen. Participen en debats, els entrevisten a la ràdio o a la tele, signen llibres, fins i tot escolten xerrades d'altres escriptors. Però no escriuen. Com a molt redacten cròniques apressades sobre la mateixa fira i sobre escriptors que tampoc escriuen, perquè prou feina tenen participant en debats o trepitjant estudis i platós o signant llibres o.

“Estic començant a pensar que la literatura no existeix més, almenys per a mi”, admet Pedro Mairal a *Maniobras de evasión* (Libros del Asteroide), un esplèndid volum editat per Leila Guerriero que aplega textos dispersos de Mairal i que, llegits en bloc, ofereixen una mostra prou àmplia de les coses que fa un escriptor quan no escriu, bé perquè l'articulisme li fa perdre la literatura, bé perquè s'ha acostumat a la immediatesa digital i li costa concentrar-se en un projecte de novel·la, bé perquè se li escapa la vida entre congressos literaris i fires llibresques i festes i aeroports i taules rodones i.

Fa anys algú em va explicar la història de dos coneguts que havien pujat en un avió com a companys de

feina i n'havien baixat, moltes hores després, en un país diferent i amb un maldecap nou: què coi feien ara amb les parelles respectives. Hi he pensat després de pujar en un avió sense haver llegit res de Pedro Mairal (Buenos Aires, 1970) i d'haver-ne baixat –a Buenos Aires, justament– mig enamorada i amb la necessitat imperiosa d'entrar en una llibreria per arreplegar més teca d'aquest autor. És així com he comprat i devorat la novel·la *La uruguaya* en l'edició argentina d'Emecé, quan a la nostra banda de l'Atlàntic la va publicar Asteroide el 2017.

Només tens una vida per escriure la novel·la de la teva vida

La uruguaya és la prova que Mairal va acabar superant la crisi de fe literària que confessava a *Maniobras de evasión*. Alhora, haver tornat a escriure una novel·la d'èxit el devia abocar de nou a una gira de promoció de les que inclouen entrevistes, signatures de llibres, invitacions a congressos i festivals: distraccions que despisten l'impuls d'escriure.

“Escriure és ara –es diu i ens diu Mairal–. És això. No és res que hagi de succeir més endavant. Ja n'hi ha prou de prendre notes per a un text que algun dia escriuràs. Aquest futur no existeix”. Que bé que retrata l'argenti els aspirants a escriptors

que es refugien en un lloc inexistent i s'autoenganyen pensant que escriure mai no és ara, mai no és això. Escriptors que no escriuen perquè creuen que l'escriptura és allò que passarà més endavant i millor.

Els llibres que parlaran de nosaltres quan ens trobin morts

També hi ha lectors que no llegeixen. Són aquells que es passen amb un llibre per quedar bé, “pel prestigi de veure's i de ser vista amb un llibre a la mà”, en paraules de l'escriptora i crítica Sylvia Molloy (Buenos Aires, 1938). En el llibret *Citas de lectura*, editat per Amper-sand, Molloy admet que ella mateixa va practicar el que avui anomenaríem postureig lector abans i tot d'interessar-se pels continguts dels llibres. I explica que a la tauleta de nit hi té un volum que reuneix els textos sobre el pessimisme de Schopenhauer. “No sé per què vaig posar el llibre allà, no recordo haver-lo llegit. Penso: si em trobessin morta al llit algú miraria al voltant, el veuria i deduiria que l'estava llegint, o que era el meu llibre de capçalera”.

Els escriptors que es diuen que ja escriuran i els lectors convençuts que ja llegiran fan veure que no saben quina és l'única cosa segura que els espera en el futur. Escriure i llegir és ara i això, ara i aquí. ♦